

"CROWE MNE" d.o.o.

Broj 139/23

Podgorica, 18.05 2023 god.

**Finansijski iskazi
31. decembar 2022. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

"ŽELJEZNIČKI PREVOZ CRNE GORE" AD PODGORICA

S A D R Ž A J

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1-4
Finansijski iskazi:	
Iskaz o ukupnom rezultatu	5-6
Iskaz o finansijskoj poziciji	7-9
Iskaz o promjenama na kapitalu	10
Iskaz o tokovima gotovine	11
Napomene uz finansijske iskaze	12-34

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Društva "Željeznički prevoz Crne Gore" a.d. Podgorica

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza (strane 5 do 34) "Željeznički prevoz Crne Gore" a.d. Podgorica (u daljem tekstu „Društvo“) koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2022. godine i odgovarajući iskaz o ukupnom rezultatu, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske iskaze.

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenih u paragrafu Osnove za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju finansijske pozicije Društva na dan 31. decembar 2022. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u napomeni 22 uz finansijske iskaze, Društvo je na dan 31. decembra 2022. godine prikazalo potraživanja od kupca u iznosu od EUR 3.118.762. U postupku nezavisnog usaglasavanja stanja ovih potraživanja ustanovili smo značajne razlike kod više kupaca u iznosu od EUR 364.033 u odnosu na stanja iskazana po njihovim poslovnim knjigama koja su prikazana u pristiglim odgovorima na upućene zahtjeve za potvrđivanjem stanja međusobnih potraživanja i obaveza. Neusaglašenost potraživanja proističe najvećim dijelom iz kontokorentnog obračuna. Do dana izdavanja ovog mišljenja nismo bili u mogućnosti da usaglasimo identifikovane razlike po osnovu potvrđivanja u cilju potvrde stanja iskazanih potraživanja. Shodno navedenom, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo da li su ova potraživanja realno iskazana sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 33 uz finansijske iskaze, Društvo je na dan 31. decembra 2022. godine prikazalo obaveze iz poslovanja u iznosu od EUR 3.240.615. U postupku nezavisnog usaglasavanja stanja obaveza iz poslovanja ustanovili smo značajne razlike kod više dobavljača u iznosu od EUR 970.714 u odnosu na stanja iskazana po njihovim poslovnim knjigama koja su prikazana u pristiglim odgovorima na upućene zahtjeve za potvrđivanjem stanja međusobnih potraživanja i obaveza. Do dana izdavanja ovog mišljenja nismo bili u mogućnosti da usaglasimo identifikovane razlike po osnovu potvrđivanja u cilju potvrde stanja iskazanih obaveza. Shodno navedenom, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo da li su obaveze iz poslovanja realno iskazane sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 19 uz finansijske iskaze, Društvo je na dan 31. decembra 2022. godine prikazalo Nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od EUR 22.695.658 u okviru koji je prikazalo Zemljište 338BP u Bijelom Polju, Zgrada Konačište u Bijelom Polju kao i dio zemljišta u Podgorici na kojem se nalaze poslovne zgrade u ukupnom iznosu od EUR 1.232.789. Za navedenu imovinu Društvo nije upisano kao vlasnik i nema posjedovne listove kojima dokazuje vlasništvo istih. Do dana izdavanja ovog mišljenja Društvo nije izvršilo uknjižbu vlasništva nad ovom imovinom „Željezničkog prevoza Crne Gore“ AD Podgorica. Shodno navedenom, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo da su Nekretnine, postrojenja i oprema realno iskazane sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine.

Društvo nije izvršilo analizu i obračun odloženih poreskih obaveza i sredstava kako se to zahtjeva po MRS 12 – „Porez na dobit“, i shodno tome nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte koje bi primjena MRS 12 mogla imati na finansijske iskaze Društva za 2022. godinu.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA(nastavak)

Akcionarima Društva "Željeznički prevoz Crne Gore" a.d. Podgorica(nastavak)

Osnova za mišljenje sa rezervom(nastavak)

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) primjenljivim u Crnoj Gori. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u dijelu izvještaja pod nazivom *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su bila, prema našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih iskaza tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije pojedinačnih finansijskih iskaza kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima, koji se primjenjuju u Crnoj Gori i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja, koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi. Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed kriminalne radnje ili greške; i izdavanje izvještaja revizora, koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije primjenljivim u Crnoj Gori uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu uslijed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa ISA standardima primjenljivim u Crnoj Gori, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

(nastavlja se)

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA(nastavak)**Akcionarima Društva "Željeznički prevoz Crne Gore" a.d. Podgorica(nastavak)****Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)**

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka, koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale uslijed greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama, koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka, koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole entiteta.

- Vršimo procjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima, koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezano objelodanjivanje u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlaštenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole, koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlaštenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA(nastavak)**Akcionarima Društva "Željeznički prevoz Crne Gore" a.d. Podgorica(nastavak)****Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtjevima**

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i objavljivanje godišnjeg izvještaja menadžmenta.

Naše mišljenje o finansijskim iskazima ne obuhvata godišnji izvještaj menadžmenta i osim u onoj mjeri u kojoj je izričito navedeno u našem izvještaju, ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi sa revizijom finansijskih iskaza naša odgovornost je da pročitamo godišnji izvještaj menadžmenta i tako razmotrimo da li je godišnji izvještaj menadžmenta materijalno nekonzistentan sa finansijskim iskazima ili sa našim znanjem stečenim tokom revizije ili se na drugačiji način čini da su materijalno pogrešno prikazani.

U skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu u Crnoj Gori razmotrili smo da li je godišnji izvještaj menadžmenta sastavljen u skladu sa članom 11, 12, 13 i 14 ovog Zakona.

Isključivo na osnovu rada obavljenog tokom revizije finansijskih iskaza i procedura navedenih gore, po našem mišljenju:

- Informacije prezentovane u godišnjem izvještaju menadžmenta za finansijsku godinu za koju su pripremljeni finansijski iskazi su konzistentne sa finansijskim iskazima;
- Godišnji izvještaj menadžmenta je sastavljen u skladu sa članom 11, 12, 13, i 14. Zakona o računovodstvu u Crnoj Gori.

Dodatno, u svjetlu znanja i razumijevanja Društva i njegovog okruženja dobijenog tokom revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo da li su identifikovani materijalno značajno pogrešni prikazi u godišnjem izvještaju menadžmenta. U tom smislu nemamo ništa da izvijestimo.

Podgorica, 18. maj 2023. godine

Đorđe Đimić, Ovlašćeni revizor
(Licenca broj 072 izdata 9. marta 2017. godine)

Crowe MNE d.o.o. Podgorica
Vučedolska 7
81000 Podgorica, Crna Gora

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. godine
(Iznosi u EUR)

<i>Red. broj propisano g obrasca</i>	Kategorija / Pozicija	Napomena	Tekuća 2022. godina	Prethodna 2021. godina
1	Prihodi od prodaje - neto prihod	5	3.079.551	2.260.959
2	Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje			-
3	Prihodi od aktiviranja učinak i robe			-
4	Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)		7.247.948	7.190.826
	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	6	7.195.073	7.023.491
	b) Ostali prihodi iz poslovanja	7	52.875	167.335
	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine			-
5	Troškovi poslovanja (209+210)		4.501.688	4.362.418
	a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	8	1.003.079	894.956
	b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	9	1.918.692	1.640.404
	c) Amortizacija	10	1.579.917	1.827.058
6	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)		4.021.950	4.004.010
	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	11	2.829.981	2.242.789
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	12	1.191.969	1.761.221
	1/ Troškovi poreza		71.112	299.062
	2/ Troškovi doprinosa za penzije		704.885	767.416
	3/ Troškovi doprinosa		415.972	694.743
7	Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)			86.910
	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	13	-	86.910
8	Ostali rashodi iz poslovanja	14	111.965	80.593
1.	Poslovni rezultat (201+202+203 +204-208-211-217-220)			
9.	Prihodi po osnovu učešća u kapitalu	15	3.600	3.600
10	Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)		10.416	1.932
	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	16	10.416	1.932
11	Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)			
	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica			

Red. broj propisano g obrasca /	Kategorija / Pozicija	Napomena	Tekuća 2021. godina	Prethodna 2020. godina
13	Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)		177.978	50.383
	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima			-
	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	17	177.978	50.383
II.	Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)		(163.962)	(44.851)
III.	Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)		1.527.934	873.003
V.	Rezultat prije oporezivanja (242+243)		1.527.934	873.003
14.	Poreski rashod perioda (246+247)		-	6.016
	1. Tekući porez na dobit	18	-	6.016
	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda			
15.	Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)		1.527.934	866.987
VI	BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATAPOVEZANIH SA KAPITALOM		(33.968)	(40.617)
	1.Promjene revalzacionih rezervi po osnovu nekretnina,postrojenja,opreme,nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava			(120.032)
	3.Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala		(33.968)	79.415
VIII	NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA/ POVEZANIH SA KAPITALOM		(33.968)	(40.617)
IX.	NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT (248-259)		1.493.966	826.370
X	ZARADA PO AKCIJI		0,214	0,122
	1.Osnovna zarada po akciji		0,214	0,122

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Almer Smakić

Almer Smakić

Izvršni direktor

Ilika Pavičević

Ilika Pavičević

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI
Na dan 31. decembra 2022. godine
(Iznosi u EUR)

<i>Red. broj propisanog obrasca</i>	Kategorija / Pozicija	Napomena	Tekuća 2022 godina	Prethodna 2021. godina
	AKTIVA			
B.	STALNA IMOVINA		22.974.821	23.867.418
I	NEMATERIJALNA ULAGANJA		4.577	55.987
	1. Ulaganja u razvoj			-
	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja		4.577	55.987
II	NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	19	22.695.658	23.491.412
	1. Zemljište i objekti		3.546.551	3.591.910
	2. Postrojenja i oprema		18.137.089	18.882.935
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)		985.863	990.412
	3.1 Investicione nekretnine		982.898	987.402
	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva		2.965	3.010
	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi		26.155	26.155
III	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	20	274.586	320.019
	3. Učešća u kapitalu pravnih lica		142.046	176.014
	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja		132.540	144.005
D.	OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)		7.359.766	9.410.825
I.	ZALIHE (027 do 030)	21	2.685.807	2.529.280
	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)		2.579.651	2.518.340
	2. Nedovršena proizvodnja			
	3. Gotovi proizvodi i roba		3.224	3.595
	4. Dati avansi		102.932	7.345
II.	KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)		3.864.882	6.027.943
1.	Potraživanja od kupaca	22	3.118.762	4.267.056
3.	Potraživanja od ostalih povezanih lica			-
4.	Ostala potraživanja (036+037+038)	23	746.120	1.760.887
4.2.	Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost		132.873	1.241.045
4.3.	Ostala nepomenuta potraživanja		613.247	519.842

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI
Na dan 31. decembra 2022. godine
(Iznosi u EUR)

<i>Red. broj propisanog obrasca</i>	Kategorija / Pozicija	Napomena	Tekuća 2022 godina	Prethodna 2021. godina
	AKTIVA			
III.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)		<u>235.135</u>	<u>222.805</u>
3.	Ostali kratkoročni finansijski plasmani	24	235.135	222.805
IV.	GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	25	573.942	630.797
E.	AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	26	106.380	115.929
F.	UKUPNA AKTIVA		30.440.967	33.394.172

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI
Na dan 31. decembra 2022. godine
(Iznosi u EUR)

*Red. broj
propisanog
obrasca*

	Kategorija / Pozicija	Napomena	Tekuća 2022 godina	Prethodna 2021. godina
	PASIVA			
A.	KAPITAL (102+1)		15.593.125	14.099.159
I.	OSNOVNI KAPITAL	27	37.574.367	37.574.367
IV.	REZERVE	28	3.501.169	3.535.137
	4.Pozitivne revalizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata		3.535.137	3.655.169
	5.Negativne revalizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata		33.968	120.032
VI.	NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)		(25.482.411)	(27.010.345)
1.	Neraspoređeni dobitak ranijih godina		1.552.268	685.281
2.	Neraspoređeni dobitak tekuće godine		1.527.934	866.987
3.	Gubitak ranijih godina		(28.562.613)	(28.562.613)
B.	DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)		2.640.095	3.893.788
I.	DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	29	284.205	338.628
1.	Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih		170.905	172.076
3.	Ostala dugoročna rezervisanja		113.300	166.552
II.	DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)		2.355.890	3.555.160
1.	Dugoročni krediti	30	2.305.506	3.458.259
2.	Ostale dugoročne obaveze		50.384	96.901
E.	KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)		12.207.747	15.401.225
I	KRATKOROČNA REZERVISANJA		12.207.747	15.401.225
II	KRATKOROČNE OBAVEZE		12.207.747	15.401.225
1.	Obaveze po osnovu kredita I zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	32	157.696	74.369
2.	Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	31	1.152.753	1.152.753
3.	Primljeni avansi,depoziti i kaucije			-
4.	Obaveze prema dobavljačima	33	3.240.615	4.908.590
8.	Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)		7.656.683	9.265.513
8.1	Ostale Obaveze iz poslovanja	34	933.602	990.438
8.2.	Ostale kratkoročne obaveze	35	6.723.081	8.269.059
8.4.	Obaveze po osnovu poreza na dobit			6.016
G.	UKUPNA PASIVA		30.440.967	33.394.172

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2022. godine
(Iznosi u EUR)

<u>Sadržaj / opis</u>	<u>Osnovni kapital</u>	<u>Revalorizacio ne rezerve</u>	<u>Neraspore đena dobit</u>	<u>Gubitak</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje, 1. januara 2021. godine	37.574.367	3.575.754	685.281	(28.562.613)	13.272.789
Neto dobit tekuće godine	-	(40.617)	866.987	-	826.370
Stanje, 31. decembra 2020. godine	37.574.367	3.535.137	1.552.268	(28.562.613)	14.099.159
Stanje, 1. januara 2022. godine	37.574.367	3.535.137	1.552.268	(28.562.613)	14.099.159
Neto dobit tekuće godine	-	(33.968)	1.527.934	-	1.493.966
Stanje, 31. decembra 2022. godine	37.574.367	3.501.169	3.080.202	(28.562.613)	15.593.125

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2022. godine
(Iznosi u EUR)

Kategorija/Pozicija	Tekuća 2022. godina	Prethodna 2021. godina
A. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	10.246.657	9.081.836
1. Prodaja i primljeni avansi	10.245.601	9.080.410
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	1.056	1.426
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja		
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	8.432.736	7.558.281
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	4.289.753	4.091.839
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3.978.543	3.420.615
3. Plaćene kamate	164.440	45.827
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda		
III Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I- II)	1.813.921	1.523.555
B. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3.600	3.600
3. Ostali finansijski plasmani (neto priliv)		
5. Primljene dividende	3.600	3.600
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	720.905	298.821
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	720.905	298.821
Ostali neto finansijski plasmani (neto odlivi)		
III Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I- II)	(717.305)	(295.221)
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	1.152.753	1.152.753
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	1.152.753	1.152.753
III Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	(1.152.753)	(1.152.753)
D. Neto tok gotovine (311+322+332)	(56.137)	75.581
E. Gotovina na početku izvještajnog perioda	630.797	555.308
G. Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	9.359	506
H. Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	10.077	598
I. Gotovina na kraju izvještajnog perioda	573.942	630.797

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Društvo „Željeznički prevoz Crne Gore“ AD Podgorica osnovano je 02.07.2008 godine u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima (Sl.I. Cg br 6/02 i 17/07).

U Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici društvo je upisano pod registracionim brojem 4-008752/001. Na osnovu Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2001/12/EC, odredbi Zakona o željeznici (Sl.I. CG br.21/04) i člana 22 Zakona o privrednim društvima (Sl.I. Cg br 6/02 i 17/07), kao i odredbi člana 23 Statuta Željeznice Crne Gore AD Podgorica, Skupština akcionara Željeznice Crne Gore AD Podgorica, donijela je Odluku o izdvajanju iz matičnog Društva -Željeznice Crne Gore, odnosno Odluku o osnivanju dva privredna društva sa ograničenom odgovornošću i to Željeznica Crne Gore -Prevoz doo Podgorica i Željeznica Crne Gore -Infrastruktura doo Podgorica.

Novonastala privredna društva osnovana su prenosom imovine i kapitala Željeznice Crne Gore 01. januara 2006. godine i u cjelosti su bila vlasništvo Željeznice Crne Gore.

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 20. septembra 2007. godine donijela Strategiju restrukturiranja Željeznice Crne Gore, kojom su utvrđeni pravci daljeg restrukturiranja, njene segmentacije i pripreme za pronalaženje strateških partnera.

Skupština akcionara Željeznice Crne Gore je 2. jula 2008 godine, Odlukom o restrukturiranju Željeznice Crne Gore -Prevoz doo Podgorica, izvršila statusne promjene i imena ovog društva u Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica.

Ove statusne promjene Društva registrovane su u Centralnom registru Privrednog suda Podgorica 11.07.2008. godine.

Željeznica Crne Gore kao matično društvo sa stanjem na dan 02. jula 2008. godine isknjižila je iz svojih poslovnih knjiga pripadajući dio imovine i istu prenijela zajedno sa zaposlenima u novo društvo Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica.

Na osnovu smjernica Vlade Crne Gore - Ministarstva saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija, odnosno u skladu sa usvojenom Strategijom restrukturiranja, Željeznica Crne Gore je odlukom Skupštine akcionara od 29 decembra 2008. godine i zvanično prestala sa poslovanjem, prenosom svih poslovnih aktivnosti na dva akcionarska društva: Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica i Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica.

Na vanrednoj Skupštini akcionara društva Željeznički prevoz Crne Gore AD, održanoj 08. jula 2009. godine donesena je Odluka o restrukturiranju putem odvajanja od Željezničkog prevoza Crne Gore AD Podgorica, i osnovano je Društvo "Montecargo" AD Podgorica. Na taj način, djelatnost prevoza stvari i roba u željezničkom saobraćaju prenesena je na novoosnovano privredno društvo "Montecargo " AD Podgorica.

Pored toga na vanrednoj skupštini akcionara društva Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica održanoj 22. decembra 2010 godine donesena je Odluka o restrukturiranju putem odvajanja od društva Željeznički prevoz Crne Gore AD, kada je osnovano novo privredno društvo Održavanje željezničkih vozničkih sredstava AD Podgorica.

Djelatnost društva Željeznički prevoz Crne Gore AD utvrđena je Statutom društva i to: Željeznički saobraćaj, prevoz putnika u drumskom saobraćaju, prevoz robe u drumskom saobraćaju, pretovar tereta, skladišta i stovarišta, održavanje i njega kola, održavanje uređaja na željeznici, djelatnost putničkih agencija i turoperatora, aktivnosti drugih posrednika u saobraćaju, proizvodnja šinskih vozila, opravka šinskih vozila, restorani, kupovina i prodaja nekretnina za sopstveni račun, iznajmljivanje nekretnina, iznajmljivanje ostalih kopnenih saobraćajnih sredstava, izgradnja baza podataka, čišćenje objekata i obrazovanje odraslih i ostale Statutom predviđene djelatnosti.

Društvo je registrovano u registru poreskih obveznika Rješenjem Poreske Uprave Područna jedinica Podgorica broj 30-01-10454-2 od 21.07.2008 godine. Društvo je upisano u Registar PDV -e obveznika Rješenjem o registraciji za PDV-e broj 30/31-07928-3 donijetim od strane Poreske Uprave Područna jedinica Podgorica dana 29.07.2007 godine .

Matični broj društva je 02723620.

Organi društva su Skupština akcionara, Odbor direktora, izvršni direktor i sekretar društva. Društvom upravlja Odbor direktora koji bira i razrješava Skupština akcionara.

Organ rukovođenja je Izvršni direktor koga imenuje i razrješava Odbor direktora.

Članovi Odbora direktora na dan 31.12.2022. godine su: Dragoljub Radošević - Predsjednik odbora direktora, Miralem Redžepagić - član, Željko Miladinović - član, Novak Sokić - član i Marko Bertanjoli – član.

Sjedište društva je u Podgorici, Trg golotočkih žrtava br.13.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

2. OSNIVANJE I DJELATNOST (nastavak)

Preduzeće ima otvorene redovne i devizne račune i obavlja platni promet preko CKB Banke, Hipotekarne banke, Prve banke, NLB Montenegrobanke.

Kapital društva, prema evidenciji Centralnog registra privrednog suda, iznosi 37.574.367 EUR-a, odnosno 7.114.635 akcija.

Nominalna vrijednost jedne akcije iznosi 5,2813 EUR-a po akciji.

Prema evidenciji CKDD kapital društva je registrovan u iznosu od 37.574.367 EUR-a.

Prema knjigovodstvenoj evidenciji kapital društva iznosi 37.574.367 EUR-a.

Ove evidencije moraju biti usaglašene, a kao što se vidi iz prethodno navedenih podataka kod Željezničkog prevoza Crne Gore AD Podgorica je izvršeno usaglašavanje ovih evidencija.

Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica na dan 31.12.2022 godine je imao 376 zaposlenih radnika.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

Društvo je sastavilo ove finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Službeni list Crne Gore“, br. 052/16 od 09. avgusta 2016. godine), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. List CG“, br. 69/2002) i važećom računovodstvenom regulativom Crne Gore.

Društvo je pripremio ove finansijske iskaze u skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica („Sl. List CG“, br. 011/20), izdatog od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore na osnovu člana 1 Uredbe o povjeravanju poslova organa državne uprave nadležnog za poslove računovodstva i revizije (Službeni list RCG 44/07 i Službeni list RCG 33/10) koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 - „Prikazivanje finansijskih iskaza“.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore, koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MSFI i MRS zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji zvanični prevod je objavljen 31. decembra 2009. godine i obuhvata samo osnovni tekst standarda i interpretacije i ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrativne primjere, uputstva za primjenu, komentare, mišljenja i ostali materijal objašnjenja. Takođe, navedeni prevod ne sadrži prevod Osnova za pripremu i prezentaciju finansijskih iskaza. Dodatno, od 01. januara 2013. godine, u Crnoj Gori su zvanično prevedeni i u primjeni i sledeći MSFI: 10, 11, 12 i 13.

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvređenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka upotrebe nekretnina i opreme i ostalih rezervisanja.

2.3. Nastavak poslovanja

Društvo je za godinu koja se završava 31. decembra 2022. godine iskazalo neto dobit u iznosu od EUR 1.527.934, dok je na navedeni dan kapital Društva iznosu od EUR 15.593.125. Kratkoročne obaveze Društva se veće od kratkoročnih potraživanja za iznos EUR 4.847.981.

Poslovanje Društva i generisanje prihoda zavisi od subvencija dobijenih iz Budžeta Crne Gore. Takođe, dugoročni kredit kod EBRD koji se vraća polugodišnjim anuitetima otplaćuje se iz državnog Budžeta.

Ova pitanja, ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu sumnju u sposobnost Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Društvo je u začajnoj mjeri zavisno od subvencija iz Budžeta Crne Gore. Shodno gore navedenom, finansijski iskazi Društva su pripremljeni po načelu stalnosti poslovanja.

3.1. Prihodi od prodaje

Prihodi obuhvataju prihode od uobičajenih aktivnosti društva i dobitke. Prihodi od uobičajenih aktivnosti društva su prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od doprinoasa i članarina drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od vremena naplate.

Prihodi od prodaje priznaju se kad se rizik i korist povezana sa pravom vlasništva prenose na kupca. Prihodi se iskazuju po pravičnoj vrijednosti sredstava koja je primljena ili će biti primljena, u neto iznosu nakon umanjenja za date popuste i porez na dodatnu vrijednost.

Prihodima u iskazu o ukupnom rezultatu u tekućem periodu sučeljavaju se njima pripadajući rashodi.

3.2. Ostali prihodi / rashodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobici po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, naplaćena otpisana potraživanja, prihodi po osnovu otpisa obaveza, viškovi i prihodi od ukidanja rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje ili rashoda nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava), nematerijalnih ulaganja i zaliha, rashodi po osnovu otpisa potraživanja, manjkovi i rashodi od otpisa ostale imovine i ostali rashodi.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.3. Lizing

Zakupi se od 01. januara 2021. godine prikazuju u finansijskim iskazima u skladu sa standardom MSFI 16 -Zakupi.

Društvo procjenjuje da li neki sporazum predstavlja ugovor o zakupu ili sadrži elemente zakupa na početku ugovora. Društvo priznaje imovinu sa pravom korišćenja i odgovarajuću obavezu za zakup za svaki aranžman u kojim se javlja kao zakupac, osim za kratkoročne zakupe (definisani kao zakupi sa rokom od 12 mjeseci ili manje) i zakupima kod kojih je imovina sa pravom zakupa mala.

Za ove zakupe, Društvo evidentira plaćanja zakupa kao trošak perioda na linearnoj osnovi tokom trajanja perioda zakupa, osim ako druga sistemska osnova ne daje reprezentativniji vremenski obrazac u kojem se troše ekonomske koristi.

Obaveza za zakup se inicijalno mjeri po sadašnjoj vrijednosti zakupnina koje nijesu plaćene na dan početka, diskontovane korišćenjem stope podrazumijevane u ugovoru o zakupu. Ukoliko se ova stopa ne može lako utvrditi, zakupac koristi svoju inkrementalnu stopu zaduživanja.

Imovina sa pravom korišćenja uključuje inicijalno odmjeravanje odnosne obaveze za zakup, plaćanja zakupnina prije početka zakupa ili plaćanja na dan zakupa, umanjena za bilo kakve podsticaje za zakup i bilo kakve direktne troškove. Naknadno se imovina sa pravom korišćenja odmjerava po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i obezvređenje.

Društvo će primjeniti pojednostavljeni pristup tranzicije i neće korigovati uporedne podatke za godinu prije usvajanja. Pravo korišćenja imovine na dan tranzicije će biti vrednovano kao da su nova pravila oduvijek bila u primjeni

3.4. Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunati u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan iskaza o ukupnom rezultatu. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene. Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine knjiže se u korist ili na teret iskaza o ukupnom rezultatu.

3.5. Beneficije za zaposlene

Doprinosi kojima se obezbijeduje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbijeduje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

Sadašnja vrijednost budućih obaveza u skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom Crne Gore, kao što su otpremnine za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova, po procjeni rukovodstva Društva, nema materijalno značajnog efekta na finansijske iskaze posmatrane u cjelini i zbog toga u ovim finansijskim iskazima nisu izvršena rezervisanja po osnovu navedenih beneficija zaposlenih.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Porezi i doprinosi

Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa članom 28 Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. List CG“ br. 80/04, „Sl. List CG“ br. 40/08, 86/09, 40/12, 61/13, 55/16 i 146/21). Porez na dobit obračunava se i plaća u skladu sa poreskim propisima Crne Gore po progresivnim stopama od 9% do 15%, u zavisnosti od ostvarene dobiti.

Opozreza dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u iskazu o ukupnom rezultatu uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema iskazu o finansijskoj poziciji, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovne sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum iskaza o finansijskoj poziciji se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim državnim i lokalnim poreskim propisima.

3.7. Nekretnine, postrojenja, ulaganja u tuđa osnovna sredstva i oprema

Pod nekretninama, postrojenjima, ulaganjima u tuđa osnovna sredstva i opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine i oprema su iskazani po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova nekretnina i opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi adaptacija, remonta i generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti nekretnina i opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina i opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme i postrojenja, smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Nekretnine, postrojenja, ulaganja u tuđa osnovna sredstva i oprema (nastavak)

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, iskazuju se u iskazu o ukupnom rezultatu kao dio ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

Pod ulaganjima u nekretnine koje nisu u vlasništvu Društva podrazumijevaju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine odnosno od kojih se očekuju buduće ekonomske koristi duže od jednog obračunskog perioda, kada se trošak nabavke ili izgradnje u sopstvenoj režiji može pouzdano izmjeriti. Ulaganja u nekretnine koje nisu u vlasništvu Društva, predstavljaju ulaganja na rekonstrukciji i adaptaciji prostorija koje koristi Društvo.

Postrojenja, oprema i ulaganja u nekretnine koje nisu u vlasništvu Društva vode se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i ukupne akumulirane gubitke zbog obezvrijeđenja vrijednosti.

Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrijednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate. Nabavnu vrijednost izgrađenih građevinskih objekata predstavlja njihova nabavna vrijednost na datum kada su izgradnja ili njihov razvoj završeni.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova nekretnina i opreme koja nisu u vlasništvu Društva (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi adaptacija, remonta i generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti nekretnina i opreme koja nisu u vlasništvu Društva, ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina i opreme koja nisu u vlasništvu Društva: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme, smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

Gubici ili dobici nastali pri otuđenju ili rashodovanju nekretnina, postrojenja i opreme utvrđeni su kao razlika između iznosa dobijenog prodajom i vrijednosti po kojoj se vode nekretnine, postrojenja i oprema i priznaju se u korist ili na teret iskaza o ukupnom rezultatu.

Knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme se svodi na nadoknadivu vrijednost ukoliko knjigovodstvena vrijednost premašuje njegovu procijenjenu nadoknadivu vrijednost.

3.8. Amortizacija

Amortizacija opreme se vrši primjenom proporcionalne metode kojom se vrijednost sredstava u potpunosti otpisuje tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Obračun amortizacije se vrši po stopama koje su zasnovane na preostalom korisnom vijeku upotrebe sredstava.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je nekretnina, postrojenja i oprema stavljeno u upotrebu.

Amortizacija prestaje da se obračunava na dan kada se sredstva klasifikuju kao raspoloživa za prodaju, ili na dan kada se sredstva isknjiže, zavisno od toga koji je od ta dva dana raniji. Obračun amortizacije ne prestaje ukoliko je sredstvo neiskorišćeno ili povučeno iz aktivnog korišćenja (ali nije rashodovano niti namijenjeno prodaji), osim ukoliko je sredstvo potpuno amortizovano.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Amortizacija (nastavak)

Stope amortizacije za glavne kategorije date su u sljedećem pregledu:

<u>Glavne grupe osnovnih sredstava</u>	<u>Stopa (%)</u>	<u>Stopa u poreskom bilansu (%)</u>
Građevinski objekti	1,00-4,00	5,00
Kompjuterska oprema	20,00	30,00
Šinska i drumska vozila	2,00-10,00	15,00
Namještaj i ostala oprema	10,00-20,00	20,00

Stope amortizacije nisu bile predmet izmjena u odnosu na prethodni izvještajni period.

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. List CG“ br. 80/04, „Sl. List CG“ br. 40/08, 86/09, 40/12, 61/13 i 55/16) amortizacija građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, odnosno opreme i aplikativnih softvera primjenom degresivnog metoda za cijeli period, bez obzira na datum aktiviranja.

3.9. Umanjenje vrijednosti imovine

Na svaki datum iskaza o finansijskoj poziciji Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svoje nematerijalne i materijalne imovine da bi utvrdilo postoje li nagovještaji da je došlo do gubitaka usljed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjeni nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva (ili jedinice koja generiše novac) umanjuje do nadoknadivog iznosa.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generiše novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generiše novac) usljed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje usljed revalorizacije.

3.10. Zalihe

Zalihe se iskazuju po nabavnoj ili po neto ostvarivoj prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti od toga koja je niža. Neto ostvariva prodajna vrijednost je cijena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja, nakon umanjenja cijene za troškove prodaje.

Nabavna vrijednost uključuje vrijednost po fakturi dobavljača, transportne i zavisne troškove nabavke. Troškovi se obračunavaju korišćenjem metode FIFO.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto ostvarivu prodajnu vrijednost. Oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se otpisuju.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Finansijski instrumenti

Potraživanja

Potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospjeća duži od 12 mjeseci nakon datuma iskaza o finansijskoj poziciji. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja sa fiksnim ili utvrdivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu mjere se po amortizacionom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjen za umanjenje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Finansijska imovina se evaluira sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na datum sastavljanja finansijskih iskaza. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, su kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja finansijske imovine može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću pravnog lica; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca umanjuje se upotrebom računa umanjenja vrijednosti. Kada je potraživanje od kupca nenaplativo, otpisuje se preko računa umanjenja vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret umanjenja vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa umanjenja vrijednosti se priznaju u iskazu o ukupnom rezultatu.

Ako se u sljedećem periodu iznos gubitka od umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati sa događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se ispravlja kroz iskaz o ukupnom rezultatu u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizovani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese odnosno zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

U iskazu gotovinskih tokova pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka i novčana sredstva oročena kod poslovnih banaka, koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrijednosti koja predstavlja poštenu vrijednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz iskaz o ukupnom rezultatu. Amortizovana vrijednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)
3.11. Finansijski instrumenti (nastavak)
Finansijske obaveze (nastavak)

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji i povezanih pravnih lica u inostranstvu. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva, odnosno koja dopijeva u periodu do 12 mjeseci nakon datuma iskaza o finansijskoj poziciji. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne. Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenijeta na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima se prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope koja aproksimira efektivnoj kamatnoj stopi.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Društva otpuštene, otkazane ili ističu.

4. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH PROCJENA

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza, kao i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza.

U nastavku su prikazane ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostali izvori procjenjivanja, neizvjesnosti na datum iskaza o finansijskoj poziciji koji predstavljaju značajan rizik, za materijalne korekcije iznosa pozicija u iskazu o finansijskoj poziciji u sljedećoj finansijskoj godini.

4.1. Amortizacija i stopa amortizacije

Obračun amortizacije i stope amortizacije su zasnovane na projektovanom ekonomskom vijeku trajanja nekretnina i opreme i nematerijalnih ulaganja. Jednom godišnje Društvo procjenjuje ekonomski vijek na osnovu trenutnih predviđanja.

4.2. Rezervisanja za sudske sporove

Generalno rezervisanja su u značajnoj mjeri podložna procjenama. Društvo procjenjuje vjerovatnoću da se neželjeni slučajevi mogu dogoditi kao rezultat prošlih događaja i vrši procjenu iznosa koji je potreban da se izmiri obaveza. Iako Društvo poštuje načelo opreznosti prilikom procjene, s obzirom da postoji velika doza neizvjesnosti, u određenim slučajevima stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena.

4.3. Fer vrijednost

Fer vrijednost finansijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište je određena primjenom odgovarajućih metoda procjene. Društvo primjenjuje profesionalni sud prilikom izbora odgovarajućih metoda i pretpostavki. Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim iskazima odražavaju vrijednost koja je, u datim okolnostima, najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

5. PRIHODI OD PRODAJE – neto prihodi

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2022.	2021.
Prihod od prodaje robe	158	4.074
Prihod od prodaje usluga na domaćem tržištu	1.575.014	1.241.671
Prihod od prodaje usluga na međunarodnom tržištu	1.504.379	1.015.214
Ukupno:	3.079.551	2.260.959

Ukupni prihodi od prodaje – neto prihod na dan 31. decembra 2022. godine iznosio je EUR 3.079.551 što predstavlja rast prihoda od prodaje u odnosu na prethodni obračunski period na dan 31. decembra 2021. godine kada su iznosili EUR 2.260.959. Prihodi od prodaje usluga na domaćem tržištu sastoje se od prihoda iz lokalnog saobraćaja u iznosu od EUR 1.246.902 i prihoda od usluga prema trećim licima u iznosu od EUR 328.112 (a koji se najvećim dijelom odnose na: fakturisanje električne energije ŽICG po protokolu, usluge manevrisanja i angažovanja lokomotiva Montecargu, vozne karte za radnike ŽICG, fakturisanje ŽICG zbog zaustavljanja vozova i usluge od održavanja Navision sistema Montecargu).

6. OSTALI PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2022.	2021.
Prihodi od subvencija	7.176.308	6.999.318
Prihodi od zakupnina	9.048	8.774
Drugi prihodi iz redovnog poslovanja	9.717	15.399
Ukupno:	7.195.073	7.023.491

Prihodi od subvencija iznosili od EUR 7.176.308, a sastoje se od subvencija dobijenih iz Budžeta Crne Gore u iznosu od EUR 6.000.000 i uplata dvije rate za EBRD kredit iz Budžeta Crne Gore u iznosu od EUR 1.176.308. Drugi prihodi iz redovnog poslovanja u iznosu od EUR 9.717 se odnose na vanredne prihode, odnosno na naplatu potraživanja po izvršnim rješenjima.

7. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2022.	2021.
Viškovi	13.904	
Prihodi od smanjenja obaveza	11.518	73.377
Prihodi od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	-	66.839
Prihodi po osnovu naknade štete	27.388	
Prihodi od ukidanja rezervisanja	65	27.119
Ukupno:	52.875	167.335

Ostali prihodi od poslovanja u iznosu od EUR 52.875 (2021:167.335) se sastoje od: prihoda po osnovu viškova utvrđenih godišnjim popisom imovine i obaveza Društva za 2022. godinu u iznosu od 13.904 EUR, prihodi od smanjenja obaveza u iznosu od EUR 11.518, a koji se odnose na zatvaranje primljenih avansa, prihoda po osnovu naknade štete u iznosu od EUR 27.388 i prihoda po osnovu ukidanja rezervisanja za ostale sudske sporove u iznosu od EUR 65.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

8. NABAVNA VRIJEDNOST PRODATE ROBE I TROŠKOVI MATERIJALA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2022.	2021.
Nabavna vrijednost prodate robe	76	3.335
Troškovi materijala	1.003.003	891.621
- <i>Troškovi materijala za izradu</i>	81.088	91.796
- <i>Troškovi ostalog materijala</i>	330.649	250.009
- <i>Troškovi goriva i energije</i>	591.266	549.816
Ukupno:	1.003.079	894.956

U okviru pozicije troškovi materijala u iznosu od EUR 1.003.003 pojedinačno su sadržani sljedeći troškovi, i to: troškovi materijala za izradu u iznosu od EUR 81.088, troškovi ostalog materijala EUR 330.649 (a u koje spadaju troškovi rezervnih djelova EUR 277.883 i troškovi alata i inventara u upotrebi EUR 52.766) i troškovi goriva i energije u iznosu od EUR 591.266 (a u koje spadaju troškovi električne energije viskog napona 331.538 EUR, troškovi distributivne električne energije EUR 86.475, utrošak vode EUR 2.875, troškovi goriva EUR 128.028 i utrošak maziva EUR 42.350;

9. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2022.	2021.
Rezervisanja za otpremnine	12.688	5.476
Ostala dugoročna rezervisanja (sudski sporovi)	260	15.600
Ostali poslovni rashodi	1.905.744	1.619.328
Ukupno:	1.918.692	1.640.404

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih u iznosu od EUR 12.688 iskazana su po osnovu aktuarskog obračuna rezervacije za otpremnine pri odlasku u penziju u skladu sa MRS 19 Primanje zaposlenih. Ostala dugoročna rezervisanja u iznosu od EUR 260 iskazana su po osnovu sudskih sporova pokrenutih protiv Društva od strane fizičkih i pravnih lica. Rezervisanje u navedenom iznosu izvršeno je u skladu sa MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

9. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA (rezervisanja i ostali poslovni rashodi(nastavak))

U daljem tekstu slijedi prikaz strukture ostalih poslovnih rashoda u iznosu od EUR 1.905.744:

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2022.	2021.
Troškovi proizvodnih usluga	1.391.265	1.219.884
Troškovi transportnih usluga	405.553	278.954
Troškovi usluga održavanja	984.572	939.181
Troškovi zakupnina	-	-
Troškovi reklame i propagande	1.140	1.749
Troškovi sajmova		
Nematerijalni troškovi	514.479	399.444
Troškovi neproizvodnih usluga	36.946	35.301
Troškovi reprezentacije	19.191	15.611
Troškovi premije osiguranja	165.788	149.313
Troškovi platnog prometa	40.573	32.632
Troškovi članarina	26.484	19.933
Ostali nematerijalni troškovi	225.497	146.654
Ukupno:	1.905.744	1.619.328

Ostali nematerijalni troškovi u iznosu EUR 225.497 odnose se na: troškove izvršenih sudskih rješenja EUR 29.420, takse za sudske troškove EUR 6.937, troškove obezbeđenja imovine, troškove angazovanja viljuškara i kranova, transport novca, obračun plata za radnike ŽICG i sl. u ukupnom iznosu od EUR 106.440, zatim troškove naknada štete (renta) EUR 30.552, troškove za razne takse i naknade EUR 8.099 (u koje najvećim dijelom spadaju takse za održavanje registrovanog kapitala kod centralnog klirinškog depozitarnog društva, takse komisiji za tržište kapitala, takse privrednog suda i razne takse za poresku upravu), troškove špedicije EUR 1.658, troškove obuke EUR 4.090, troškove stručne literature EUR 1.098 (pretplate na časopise i katalog propisa, sl.list, i dr.), troškove donacija EUR 3.000, troškovi sponzorstva EUR 10.465 (sindikata), troškove poreza na nepokretnosti EUR 5.682, troškove perioda (licence) EUR 17.314 i troškove registracije drumskih vozila EUR 742.

10. Amortizacija

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2022.	2021.
Amortizacija osnovnih sredstava	1.579.917	1.827.058
Ukupno:	1.579.917	1.827.058

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

**11. NETO TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA
I OSTALI LIČNI RASHODI**

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Troškovi neto zarada za redovan rad	2.794.792	2.169.897
Troškovi naknada članovima upravnog odbora	30.689	27.831
Otpremnine za odlazak u penziju i prestanak radnog odnosa	4.500	45.061
Ukupno:	2.829.981	2.242.789

12. TROŠKOVI POREZA I DOPRINOSA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Troškovi poreza	71.112	299.062
Troškovi doprinosa za penzije	704.885	767.416
Troškovi ostalih doprinosa	415.972	694.743
Ukupno:	1.191.969	1.761.221

13. RASHODI PO OSNOVU VRIJEDNOSNOG USKLAĐIVANJA IMOVINE (osim finansijske)

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Rashod po osnovu usklađivanja imovine	-	86.910
Ukupno:	-	86.910

14. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava 31. decembra	
	2022.	2021.
Manjkovi materijala po popisu	718	4.199
Otpis potraživanja preko 60 dana	500	4.543
Rashodovanje osnovnih sredstava po popisu		38.056
Ostali nepomenuti rashodi	110.747	33.795
Ukupno:	111.965	80.593

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

15. PRIHODI PO OSNOVU UČEŠĆA U KAPITALU NEPOVEZANIH PRAVNIH LICA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2022.	2021.
Prihodi od dividendi	3.600	3.600
Ukupno:	3.600	3.600

16. PRIHODI OD OSTALIH FINANSIJSKIH ULAGANJA I ZAJMOVA OD NEPOVEZANIH PRAVNIH LICA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2022.	2021.
Prihodi od kamata po osnovu kredita	1.056	1.426
Pozitivne kursne razlike	9.360	506
Ukupno:	10.416	1.932

17. RASHODI PO OSNOVU KAMATA, KURSNIH RAZLIKA I DRUGIH EFEKATA UGOVORENE ZAŠTITE PO OSNOVU ODNOSA SA NEPOVEZANIM LICIMA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2022.	2021.
Rashodi kamata po osnovu EBRD kredita	22.904	24.994
Rashodi kamata po osnovu dužničko-povj.odnosa	141.536	20.833
Negativne kursne razlike	10.077	598
Rashodi kamata po osnovu zakupa	3.461	3.958
Ukupno:	177.978	50.383

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

18. POREZ NA DOBIT

a) Porez na dobit

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Odloženi porez		
Tekuci porez	-	6.016
	-	6.016

b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda rezultata poslovanja prije oporezivanja i propisane poreske stope

	31. decembar 2022.
Dobitak / (gubitak) u iskazu o ukupnom rezultatu prije oporezivanja	1.527.934
Poreska stopa 9%	181.190
Poreski efekat rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	-
Efekat odloženog poreza	-
Nepriznati poreski krediti na ime prenosa gubitka tekućeg perioda	(181.190)
	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	(Iznosi u EUR)						
	Zemljište i objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Imovina sa pravom korišćenja	Ostala osnovna sredstva	Avansi za NPO	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje. 1. januara 2021.	4.460.730	99.179.922	1.054.167	69.486	3.800	26.155	104.724.774
Povećanja	-	508.847	-	69.486	-	-	578.333
Otpis	-	(6.827.836)	-	-	-	-	(6.827.836)
Stanje. 31. decembra 2021.	4.460.730	92.860.933	1.054.167	69.486	3.800	26.155	98.475.271
Stanje. 1. januara 2022.	4.460.730	92.860.933	1.054.167	69.486	3.800	26.155	98.475.271
Povećanja		783.740					783.740
Otpis							
Stanje. 31. decembra 2022.	4.460.730	93.644.673	1.064.167	69.486	3.800	26.155	99.259.011
Ispravka vrijednosti							
Stanje. 1. januara 2021.	893.978	78.936.404	62.260	-	745	-	79.893.387
Amortizacija	31.589	1.778.181	4.505	12.739	45	-	1.827.059
Otpis	-	(6.736.587)	-	-	-	-	(6.736.587)
Stanje. 31. decembra 2021.	925.567	73.977.998	66.765	12.739	790	-	74.983.859
Stanje. 1. januara 2022.	925.567	73.977.998	66.765	12.739	790	-	74.983.859
Amortizacija	31.463	1.529.587	4.504	13.897	45	-	1.579.496
Otpis							
Stanje. 31. decembra 2022.	957.030	75.507.585	71.269	26.636	835	-	76.563.355
Sadašnja vrijednost							
31. decembra 2022.	3.503.700	18.137.088	982.898	42.850	2.965	26.166	22.695.656
31. decembra 2021.	3.535.163	18.882.935	987.402	56.747	3.010	26.155	23.491.412

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

20. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Učešće u kapitalu	142.046	176.014
- Dugoročne hartije od vrijednosti (Hipotekarna banka)	98.430	132.398
- Dugoročne hartije od vrijednosti (NLB banka)	99	99
- Dugoročne hartije od vrijednosti (EUROFIMA)	43.517	43.517
Ostali dug.fin.plasmani (stambeni krediti zaposlenima)	132.540	144.005
Ukupno:	274.586	320.019

21. ZALIHE

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Materijal	536.601	517.632
Rezervni djelovi	1.992.732	1.951.966
Alat i inventar na zalihama	29.092	32.391
Alat i inventar u upotrebi	6.233	6.233
HTZ oprema	6.748	5.979
Gorivo i mazivo	8.245	4.139
Roba	3.224	3.595
Dati avansi	102.932	7.345
	2.685.807	2.529.280

22. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
<i>Potraživanja od kupaca</i>		
Potraživanja od kupaca u zemlji	333.106	414.918
Ispravka vrijednosti kupaca u zemlji	(77.373)	(77.373)
	255.733	337.545
Potraživanja od kupaca u zemlji za stanarine	36.670	34.521
Potraživanja od kupaca u inostranstvu (Želvoz)	28.710	28.710
Potraživanja od kupaca u inostranstvu (Željeznice Srbije-po osnovu održavanja šinskih vozila)	510.284	513.767
Potraživanja od kupaca u inostranstvu (ostalo)	25.500	22.827
	564.494	565.304
Potraživanja od ino želj.uprava (Željeznice Srbije)	1.619.287	1.619.287
Potraživanja od ino želj.uprava (Srbija Voz)	155.100	1.225.558
Ostale ino uprave	487.478	484.841
	2.261.865	3.329.686
Ukupno:	3.118.762	4.267.056

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

23. OSTALA POTRAŽIVANJA		
<i>Ostala potraživanja</i>	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	132.873	1.241.045
Ostala nepomenuta potraživanja:		
- Potraživanja po osnovu akontacija zaposlenih	3.699	4.416
- Refundacije za porodilje	275.059	231.090
- Refundacije za bolovanje preko 60 dana	333.015	282.883
- Prirezi na porez (fond zdravstva)	5.930	5.918
- Druga potraživanja (OŽVS)	25.115	25.115
- Potraživanja za kamate po osnovu datih depozita	34	25
- Ispravka vrijednosti za bolovanje preko 60 dana	(27.811)	(27.811)
- Ispravka vrijednosti doprinosa za zdravstvo	(1.794)	(1.794)
	<u>613.247</u>	<u>519.842</u>
Ukupno:	<u>746.120</u>	<u>1.760.887</u>
24. OSTALI KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI		
	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Oročeni depoziti kod CKB banke	235.135	222.805
Ukupno:	<u>235.135</u>	<u>222.805</u>
25. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI		
	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Žiro računi	551.405	577.285
Devizni računi	7.812	46.651
Blagajna	14.725	6.861
Ukupno:	<u>573.942</u>	<u>630.797</u>
26. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		
	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Unaprijed plaćene premije	87.483	87.465
Razgraničenje za EBRD kredit	18.897	28.464
Ukupno:	<u>106.380</u>	<u>115.929</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

27. OSNOVNI KAPITAL

Struktura osnovnog kapitala Društva sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine odnosno 31. decembra 2021. godine je sljedeća:

	31. decembar 2022.		(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.	
	Vrijednost	%	Vrijednost	%
Država Crna Gora	34.113.768	90,79	34.113.768	90,79
Fizička lica	1.844.901	4,91	931.844	2,48
Otvoreni investicioni fond „TREND“	770.275	2,05	571.130	1,52
Republički fond PIO	364.471	0,97	364.471	0,97
Otvoreni investicioni fond "MONETA"	255.506	0,68	255.506	0,68
Zavod za zapošljavanje RCG	146.540	0,39	146.540	0,39
CKB AD/CK Zbirni kastodi račun 1	22.545	0,06	18.787	0,05
UNIPRED – Bijelo Polje	18.787	0,05	18.787	0,05
Fond za obeštećenje	7.515	0,02	7.515	0,02
Ostalo	30.059	0,08	1.146.019	3,05
Ukupno:	37.574.367	100	37.574.367	100

Osnovni kapital Društva prema podacima iz Registra akcionara koji vodi Centralno klirinško depozitarno društvo a.d. Podgorica (CKDD) iznosi EUR 37.574.367 i podijeljen je na 7.114.635 akcija nominalne vrijednosti EUR 5,28127800 po akciji.

28. REZERVE

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Revalorizacione rezerve	3.438.176	3.438.176
Revalorizacija HOV	62.993	96.961
Ukupno:	3.501.169	3.535.137

29. DUGOROČNA REZERVISANJA

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Rezervisanja za otpremnine zaposlenih	170.905	172.076
Rezervisanja sudske sporove	113.300	166.552
Ukupno:	284.205	338.628

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

29. DUGOROČNA REZERVISANJA (nastavak)

Kretanje na rezervisanjima po osnovu otpremnina prikazano je u narednoj tabeli:

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Stanje. 1. januara	172.076	167.860
Rezervisanja za otpremnine toku godine	12.689	5.476
Iskorišćeno u toku godine	(13.860)	(1.260)
Stanje. 31. Decembra	170.905	172.076

Kretanje na rezervisanjima po osnovu sudskih sporova prikazano je u narednoj tabeli:

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Stanje. 1. januara	166.552	267.200
Rezervisanja za sudske sporove u toku godine	260	15.600
Iskorišćeno u toku godine	(53.512)	(116.248)
Stanje. 31. Decembra	113.300	166.552

30. DUGOROČNE OBAVEZE

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Dugoročni kredit EBRD	2.305.506	3.458.259
Dugoročne obaveze po osnovu zakupa OŽVS (IFRS16)	21.013	40.413
Dugoročne obaveze po osnovu zakupa ŽICG (IFRS16)	29.371	56.488
Ukupno:	2.355.890	3.555.160

Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) je marta 2011. godine odobrila Društvu kredit u iznosu EUR 13.550.000 za nabavku 3 garniture elektromotornih vozova i pripadajućih rezervnih djelova odnosno za finansiranje otpremnina za tehnološki višak zaposlenih Društva. Po ugovoru o kreditu do sada su sva sredstva povučena. Kredit je odobren na period od 15,5 godina, uz grace period u trajanju od 3 godine, sa promenljivom kamatnom stopom od 1% plus šestomjesečni EURIBOR. Otplata kredita se vrši od 17. marta 2014. godine u 24 jednake polugodišnje rate do 17. septembra 2025. godine.

Dugoročni kredit na dan 31. decembra 2021. godine je prikazan u pregledu koji slijedi:

Inicijano odobreni iznos u EUR	Kamatna stopa	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
13.550.000	1%+euribor	2.305.506	3.458.259
		2.305.506	3.458.259

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

30. DUGOROČNE OBAVEZE(nastavak)

Dospijeće dugoročnog kredita je prikazan u pregledu koji slijedi:

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Dospijeće:		
- do jedne godine	1.152.753	1.152.753
- od jedne do dvije godine	1.152.753	1.152.753
- od dvije do tri godine	1.152.753	1.152.753
- preko tri godine	-	1.152.753
	3.458.259	4.611.011

Dugoročne obaveze po osnovu zakupa iskazane po IFRS 16 Lizing predstavljaju obaveze prema OŽVS po Sporazumu o ustupanju na privremeno korišćenje „Geismar“ vozila, kao i obaveze prema ŽICG po sporazumu o regulisanju međusobnih prava i obaveza po osnovu korišćenja prostora.

31. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA OD KREDITNIH INSTITUCIJA

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Kratkoročni dio dugoročnog kredita (EBRD)	1.152.753	1.152.753
Ukupno:	1.152.753	1.152.753

Kratkoročne obaveze u iznosu od EUR 1.152.753 predstavljaju dio dugoročnog kredita dobijenog od EBRD, koji dostiže u periodu do godinu dana.

32. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA I ZAJMOVA OD LICA KOJA NISU KREDITNE INSTITUCIJE

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Kratkoročne obaveze po osnovu zakupa (OŽVS)	28.700	9.300
Kratkoročne obaveze po osnovu zakupa (ŽICG)	39.016	12.998
Obustave od radnika iz zarada	89.980	52.071
Ukupno:	157.696	74.369

Kratkoročne obaveze po osnovu zakupa iskazane po IFRS 16 Lizing predstavljaju obaveze prema OŽVS po Sporazumu o ustupanju na privremeno korišćenje „Geismar“ vozila, kao i obaveze prema ŽICG po sporazumu o regulisanju međusobnih prava i obaveza po osnovu korišćenja prostora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

33. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Primljeni avansi		
Dobavljači u zemlji za obrtna sredstva	39.811	48.754
Dobavljači u zemlji za nematerijalna ulaganja i NPO	728.469	1.077.302
Dobavljači u inostranstvu za obrtna sredstva	7.381	54.856
Dobavljači u inostranstvu za nematerijalna ulaganja i NPO	265.793	324.924
Obaveze prema ino upravama Željeznice Srbije	2.106.488	2.106.488
Obaveze prema ino upravama Srbija Voz	16.623	1.230.019
Ostale obaveze prema ino upravama	76.050	66.247
Ukupno:	3.240.615	4.908.590

34. OSTALE OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Premije osiguranja	160.898	219.391
Obaveze prema pravnim sljedbenicima Željeznica Crne Gore (saldacije sa Željeznicama Srbije)	701.298	701.298
Obaveze iz međunarodnog putničkog saobraćaja	69.277	68.458
Ostale obaveze iz lokalnog saobraćaja	2.129	1.291
Ukupno:	933.602	990.438

35. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PVR

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
Obaveze za neto zarade	155.547	136.792
Obaveze po osnovu poreza i doprinosa na teret zaposlenog	3.754.163	4.943.779
Obaveze po osnovu poreza i doprinosa na teret poslodavca	2.764.400	3.132.939
Obaveze za poreze i doprinose prema članovima upravnog i revizorskog odbora	35.886	45.097
Obaveze po osnovu kamata EBRD	5.844	6.495
Obaveze po osnovu kamata za zakup OŽVS	3.094	1.650
Obaveze po osnovu kamata za zakup ŽICG	4.147	2.307
Ukupno:	6.723.081	8.269.059

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2022. godine

36. SUDSKI SPOROVI

Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2022. godine, vodi sudske sporove u kojima se javlja kao tuženi i kao tužilac. Pred sudom u Crnoj Gori vode se trideset osam postupka protiv Društva čiji se ishodi po procjeni menadžmenta ne mogu sa sigurnošću utvrditi. Društvo može biti izloženo gubicima po nekim od ovih sporova. Društvo je po osnovu ovih sporova izvršila rezervisanja u iznosu od EUR 113.300.

37. PORESKI RIZICI

Crna Gora trenutno ima više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na zarade (socijalne poreze) zajedno sa drugim porezima koji ne zavise od rezultata poslovanja. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda; dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer. pitanja carina, transakcija sa povezanim licima i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlaštenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Crnoj Gori bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemima.

38. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za predračun deviznih pozicija iskaza o finansijskoj poziciji u EUR na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine bili su sljedeći:

	31. decembar 2022.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2021.
USD	1,0666	0,8823
CHF	0,98470	1.03630

39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA ISKAZA O FINANSIJSKOJ POZICIJI

Do dana objavljivanja ovih finansijskih iskaza nisu nastali događaji nakon datuma iskaza o finansijskoj poziciji koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim iskazima.